

3714.

Hautalöydöt , jotka valtionarkeologi J.R. Aspelin esillekaivoi kesällä 1899 Laihian pitäjän Jaakkulan kylän Ylipään nuorisoseuran talon kohdalta. Vertaa Suomen Museo 1899, N° 4, ss. 55 - 61.

Paikka oli "viljelemätön , kivinen mäkipohja , jolla oli seisonut viisi riittä , kunnes ne tulipalo muutamia vuosia sitten hävitettiin", ja jonka "korkeimmalla kohdalla , sen lounaiskulmalla oli neliskulmainen, hylätty kellarikuoppa, 1,5 m syvyinen, kaivettu noin 45 vuotta takaperin . Silloin oli löytetty rautakalua, kuten muistettiin hatunmuotoinen esine (kilvenkupura), piikki ja veitsenterä. Kellarin pohjoisseinässä näkyi vielä hiilen ja luun sekainen musta kerros, 0,5 m alempana nykyistä ruohottunutta maanpintaa. Tuota kerrosta jatkui etelään vielä noin 4 neliömetriä" ja "löydettiin siellä täällä kerroksessa":

Laihia.

1. Kuontalopuikko raudasta, kahteen osaan katkennut, silmukkeen varras kierretty.
2. Kuontalopuikko raudasta, keskikohdalta väännetty, silmukkeen varras läpileikkaukseltaan nelikulmainen.
3. Tulirauta, jonka iskemäkohta litteä ja ohut.
4. Kolmihaarainen ankkuriraudan tapainen esine, kolmas haara katkennut, muitten haarain päät käännetyt.

(valok.5522).

3714.

Laihia.

5. Joukko raudankatkelmia ja naula.
6. Kolme pronssinkatkelmaa, mahdollisesti ranne-
renkaasta.
7. Karkeasti tehtyjä saviastiankappaleita ja
savitiivistettä.
8. Kaksi kovasiemen kappaletta.
9. Poltettuja luunsiruja ja pari hiilenpalasta.

"Kolme on kellarin itäpuolella ja kolmat-
ta seurahuoneen eteläpään seinästä oli
näkyvissä melkein maantasainen kiviroukkio.
8 x 8,5 m ristiinsä, josta kaikki pienet ki-
vet olivat poistetut ja jonka puolen kuor-
man kokoiset pohjakivet lepäsivät melkein
metrin syvyydessä, siinäkin oli pääasialli-
sesti kellarin kaivanta mahtanut maata kas-
vattaa. Kun seurahuoneen ympäristö oli ta-
soitettava ja roukkiokin sen takia hävitet-
tävä ja peitettävä, niin vieritettiin osa
roukkion pohjakivistä kellarin täytteeksi,
kunnes toisia siirtämällä toistensa sijalle
saatiin koko roukkion pohja etsityksi!"

Roukkiosta saatiin seuraavat muisnais-
löydöt:

10. Miekantupen vaskinen kenkän, särkynyt ja nah-
kajäännöstä urteessa.
11. Raudan katkelma, mahdollisesti veitsenruodosta.

(valok.5522).

N^ot 10-11 löydettiin roukkion lounaissy-
jällä puolen neliömetrin alalla:

3714.

Laihia.

12. Palaneiden luumurujen seassa.

"Noin viisi metriä pohjoispuolella kellarialueella oli toinen maan tasalle purettu roukkio, noin 9 m ristiinsä, jonka itäraja melkein kosketteli seurahuoneen läntistä seinää. Siinä eivät pohjakivet olleet läheskään niin suuret kuin edellisessä, mutta roukkion koillispuoliselta osalta oli säretty suuri maaperäinen ja vanhastaan idästä länteen kahtia halennut silmäkivi, jonka alaosa ei enää kohonnut maanpintaa ylemmäksi".

Roukkiosta saatiin seuraavat muinaiskalut talteen:

13. Pronssinen tikarinkahva rengasjuovilla koristettu; varren sisässä jäännöstä rautaruodosta. (valok.5522)
(-"- 10082)
14. Rautainen ruodolla varustettu veitsenterä. (valok.5522).
15. Rautaisen väkäkeihään kärjen katkelma. (valok.5522).
16. Pronssinen kaarisolki, jonka palkimen pää kierretty spiraaliin tangon ympäri sekä jännteeksi kaarettu kaaren alapuolitse; palkimen neulan ruoste kuluttanut.
17. Hakaristinmuotoinen, vaillinainen solki, jonka pinta on ollut hopealla puettu.
18. Pronssineula, jonka toinen pää teroitettu, toinen kaarrettu; mahdollisesti paljin, kuuluva edelliseen solkeen.
19. Kappale ohutta pronssinauhaa, toista päätä kohden kapeneva.
20. Muutamia palaneita luunsirpaleita.

3714.

Laihia.

N^ot 13 - 20 löydettiin roukkion pohjalta silmäkiven halkeimesta ja luoteispuolelta. Luita löytyi myös silmäkiven juurella sen eteläpuolelta.

Lisää esineitä N° 3853 ja 3816.

3715.

Kangasala.

Viheriäinen sylinterimäinen lasihelmi, jossa neljä säteistä kirjavaa täplää. Helmi on rautakaudelta. Löydettiin v. 1895 kyntäessä Sarsan pellosta, kilometrin päässä Vääkyn kartanosta. Tällä pellolla ovat Sarsan kylän entiset talot seisoneet. Paikka on entisen Sarsan kosken ja Keisarin harjun välillä. Neiti Maria Casénin kautta lahjana tullut museoon 7/9 1899.

3716.

Mäntyharju.

Sex st. föremål af (guld ? och)silfver, som tillhört en v. Fieandt och af hr Adolf Domander i Mäntyharju insändts till museet genom dr Th. Schvindt juli 1899.

1. Förgyld snusdosa, af aflängt fyrkantig form, men graverade rococoornament samt invändigt fodrad med sköldpadd. Tillhört en ingeniör (landtmätare)Tornell.
2. Urnyckel i berlockform, med röd sten infattad i förgylld skifva.